

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 7. & 8. Vtrum requiratur aliquis qui à fonte leuet, qui teneatur ad eius
instructionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

sensus sit, Ego te baptizo, si alius suo baptismo me non præuenit; sic is baptizat qui alium præuenit, absolvens formam, & applicans materiam ante alterū.

D VBIUM II.

An sit legitimus baptismus, si vterque utatur hac forma: Nos te baptizamus?

10
Responso
est cum li.
 distinctione,

Respondeo, Si Nos accipiatur pro singulari, auctoritatis causâ, erit legitimus baptismus. Si autem accipiatur pro duobus, vt sit idē, Ego & Paulus; sic rursus dupliciter potest intelligi. Primò, diuisim: & sic efficitur verum Sacramentum ab illo, qui formam prior complet; alter autem nihil efficit. Ratio est, Quia hęc est sufficiens intentio, & forma necessaria, scilicet, Ego te baptizo &c. Quòd autē implicitē addatur etiam Paulum te baptizare, non vitiat formam; quia nō comprehenditur tanquam necessarium ad substantiam baptismi. Atqui communis sententia est, quando Minister aliquid extraneum addit formæ, non tamen vt necessariū, id non vitiare formam: vt si dicas, Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus S. & Beatæ Virginis.

In Sacra-
mentis (ex-
cipe Matri-
monium &
Pœnitenti-
am) non
est nisi
vnus Mi-
nister.

Secundò, Potest illud Nos accipi cōiunctim, vt significet ytrumque partialiter baptizare, & cum dependētia alterius ab altero: sicut cūm dicimus, Nos trahimus nauem, quam neuter tamen seorsim trahere potest: sic neuter conficit Sacramentum. Ratio est, Quia, vt rectè D. Thomas, neuter seorsim dicere potest, Ego te baptizo: sicut neuter trahentium nauem seorsim dicere potest, Ego traho nauem. Ad rationem autē Sacramentorū, excepto Matrimonio & Pœnitentiâ, vnus tantūm requiritur minister. Ratio est, institutio Christi, qui cūm vnus sit, conuenienter Minister suum, qui in Sacramentis administrâdis illius vicem gerit, vnum esse voluit, & conferre Sacramentum vt Ministerū integrum, à nemine quàm à se necessariam dependentiam habentem, iuxta illud: Vnus Dominus, vna fides, vnum baptisma, ad Ephes. 4. Et hoc est quod voluit D. Thomas hoc loco.

ARTICVLVS VII.

Verūm requiratur aliquis, qui Baptizatum de fonte leuet?

ARTICVLVS VIII.

Verūm teneatur is ad eius instructionem?

11
Cur Suscep-
tor adhibe-
atur.

Respondetur Affirmatiuè. Notandū est Primò, Hanc cęremoniam adhibendi Susceptoris, esse sanctam iam inde ab Apostolis; vt testatur Dionysius de Eccles. Hierar. c. 2. par. 2. qui Susceptor per hoc, quod infantem re ipsâ contingit, & excipit, significat se illum in suam curam suscipere. Ratio huius est. Primò, Nam sicut is, qui corporaliter in lucem editus est, eget nutrice & pædagogo, vt foueatur & instruat: ita qui per baptismū spiritualiter regeneratus est, eget aliquo spirituali nutritio & pædagogo, cuius ope in vita spiritali foueatur & crescat. Secundò, Vt apud Ecclesiam sit telus suscepti baptismatis. Tertiò, Vt loco paruuli respondeat, & spondeat eum præ-

stirum, quæ ipsemet sponsurus esset, si per ætatem posset; vnde Sponsor & Fideiussor vocatur à Tertulliano lib. de Baptismo.

Hinc patet, quod sit munus Susceptoris: teneatur enim non solum ex charitate, sed etiâ ex officio, baptizatum instruere in ijs quæ ad fidem & mores pertinent, si opus habeat. Quod etiâ patet ex Cap. Vos autem, de Consecrat. dist. 4. Vnde si aduerteret illum à parentibus vel tutoribus non instrui, teneretur ipsè hoc supplere. Postquã verò baptizatus semel instructus fuerit, cessat obligatio Susceptoris; quia nō amplius censetur esse in statu pueritiæ spiritalis, in quo opus habeat pædagogo. Et iuxta hanc moderationem intellige quæ dicuntur in Capitulo Vos autem.

Quod eius
munus.

Notandum Secundò, Quibusdam esse interdctum ab Ecclesia munere Susceptoris.

12

Primò, Infidelibus: Patet Can. In Baptismo, de Consecrat. d. 4. Si tamen attentarent, non contraherent cognationem spiritualem. Sicut enim, qui non est natus carne, non potest esse cognatus carnalis; ita neque is, qui non est renatus spiritu, potest esse cognatus spiritalis.

Arcentur
munere
Suscepto-
ris.

Secundò, Monachis & Abbatibus est prohibitum. Patet hoc Can. Non licet. 1. de Consecrat. dist. 4. & Can. Placuit 2. qu. 1. & alibi. Ratio est, Quia debent vacare silentio & orationi. Si tamen susciperent, cognationem contraherent. Illis tamen Religiosis, qui Monachi non censentur, non est prohibitum; vt Mendicantibus: nam nomen Monachi in materia odiosa strictè accipitur.

Infideles.

Monachi.

Non tamen
Religiosi.

Tertiò, Parentibus prohibetur, ne suam prolem suscipiant: Can. Dicitur est 30. q. 1. Aduerte tamē, Si legitimo Matrimonio iuncti sint, non nasci impedimentum redditionis debiti: imò valde probabile est, nec etiam petitionis, quamuis ex malitia id fecissent, vt colligitur ex Cap. Si vir vel mulier. de Cognatione spiritali, & Cap. De Deo 3. qu. 1. Etsi plerique Doctores contrarij sentiant. Exempli gratia, Si pater suscepisset, vel baptizasset suum filium, etiam extra casum necessitatis, non solum vxori petenti debitum potest reddere, sed etiam petere. Ita Cardinalis in dictum Cap. Si vir vel mulier; & multi alij Doctores antiquiores. Vnde per hæc Capitula derogatum est iuri antiquo, scilicet Canoni Peruenit, & Cap. Prædictum 30. qu. 1. vbi iubentur separari, etiam si per ignorantiam factum esset. Aduerte tamen, Inter non coniunctos Matrimonio legitimo nasci impedimentum dirimens vsque ad secundum gradum inclusiue; vt patet ex Concilio Trident. addita explicatione Pij V. de qua suo loco.

Parentes.

Possumt hi
reddere &
petere de-
bitum.

Quartò prohibetur, ne plures siue vir siue mulier, aut ad summum vnus & vna baptizatum suscipiant. Ita Concilium Trident. sess. 2. cap. 2. Ratio est, Quia disciplinæ & institutionis ordo multitudine præceptorū perturbari solet; & quia non expedit cognationem spiritualem inter tantum multos cōtrahi. Hinc fit, vt duo viri non possint simul suscipere eundem, nec dua femina. Quòd si plures suscipiant, vel tangant, quàm duo, id est, vnus & vna, & simul concurrant, nec Parochus aliquos peculiariter designauerit, probabile est quod nullus ex illis contrahet cognationem spiritualement: id enim videtur posse colligi ex verbis Concilij. De quo plura infra.

Quot pos-
sint admi-
tri Suscep-
tores.

QVÆSTIO LXVIII.

De Suscipientibus Baptismum.

In Duodecim Articulos diuisa.

ARTICVLVS I.

Vtrum omnes teneantur ad susceptionem Baptismi?

Est de Fide.

Respondetur Affirmatiuè, Omnes diuino præcepto teneri ad baptismi susceptionem. Admittunt hæretici. Probat: Matt. 28. Dominus iubet omnes baptizari: ergo omnes obligat ad baptismum. Patet Consequentiâ, Quia illis verbis datur Apostolis potestas & iurisdicção adducendi omnes gentes ad baptismum. Atqui hæc iurisdicção inutilis fuisset, nisi habuisset annexum præceptum, quo gentes tenentur obedire, & baptismum suscipere: Genesis 17. vers. 14. *Masculus cuius præputij caro circumcisa non fuerit, deletur anima illa de populo suo.* Ex quo loco omnes colligant Iudæos habuisse diuinum mandatû, vt circumciderentur. Atqui simili prorsus modo dictum est Ioan. 3. *Nisi quis renatus fuerit &c.* omitto alia loca. Ratio est, Quia omnes arctissimo præcepto tenentur recipere legem Christi, cuius professio, initiatio, & veluti ianua, est baptismus. Præterea omnes tenentur eniti, vt mortem æternam euadant, & salutem consequantur. Atqui baptismus ad hoc est necessarius; nam per hunc incorporamur Christo, à quo omnis salus.

ARTICVLVS II.

Vtrum sine Baptismo possit aliquis saluari?

Baptismus in re, vel in voto est necessarius necessitate medijs.

Respondeo & Dico Primò, Sine Baptismo in re vel in voto suscepto, non potest quisquâ salutem assequi. Est fide tenendum. Probat, Concil. Trident. sess. 6. can. 4. *Si quis, inquit, dixerit Sacramenta nouæ legis non esse ad salutem necessaria, sed superflua, & sine eis, aut eorum voto hominè iustificari, anathema sit.* Et sess. 6. c. 4. agens de translatione à statu peccati ad statum gratiæ, addit, *Que quidem translatio post Euangelium promulgatû sine lauacro regenerationis aut eius voto fieri nequit.* Idem definitû ab Innocentio III. Cap. *Apostolicam*. de Presbytero non baptizato. Et Cap. *Debitum*. de Baptismo & eius effectu. Hinc sequitur, baptismum hoc modo esse omnino necessarium necessitate medijs. Per *Votum baptismi*, intelligimus desiderium efficax, quo quis proponit illum suscipere conuenienti tempore.

Adultus potest saluari per contritionem, vel amorè Dei includentem votum baptismi.

Dico Secundò, Adultus tamè, sine baptismo re ipsâ suscepto, iustificari & saluari potest per verâ contritionem, vel amorè Dei super omnia, includentem votum baptismi. Colligitur apertè ex Conc. Trid. suprâ, ita vt de eo nõ possit dubitari.

Probatur Primò, Ex Scripturis. Actorum 10. Cornelius iustus traditur ante Baptismum. Et Pe-

trus ibi complures baptizat, qui iam Spiritum S. acceperant. Ex quo loco manifestum est, ante realem susceptionem Sacramenti, etiam extra casum necessitatis, posse hominem iustificari. Ezech. 18. v. 21. *Si impius egerit penitentiam, omnium iniquitatum eius non recordabor amplius.* Similia multa habet cap. 3.

Probatur Secundò, Ex Patribus. Ambrosius Oratione funebri in obitu Valentiniani Junioris; *Audite, inquit, vos dolere, quòd non acceperit Sacramentum baptismatis: atqui hoc etiam in votis habuit: non ergo habuit gratiam quam desiderauit, non habuit, quam poposcit? Imò quia poposcit, accepit.* D. August. lib. 4. de Baptismo cap. 22. ex professo docet fidem & conuersionem cordis sufficere, quando temporis angustia baptismum excludit. Idem etiam ex professo docet epist. 77. ad Hugonem. Ratio est, Quia vera contritio est vltima dispositio ad iustificationem, connaturalis iustificationi in eo, qui peccati mortiferi sibi est conscius: & amor Dei super omnia est vltima dispositio in eo, qui peccati mortiferi non est conscius: Nam est perfecta voluntatis ad Deum conuersio: ergo in quocumque ea fuerit, hoc ipso momento infallibiliter sequitur iustificatio. Patet Consequentiâ, Quia lex connaturalis gratiæ non est minus firma quàm lex nature: atqui in rebus naturalibus postâ vltimâ dispositione statim sequitur forma: ergo &c.

Contritio, vel amor Dei, est vltima dispositio ad iustificationem.

Dices: Ergo non requiritur votum baptismi.

Respondeo Negando Consequentiam: Quia ex quo Dominus baptismum præcepit tanquam medium necessarium, necesse est vt aliquo modo percipiatur, vel re ipsâ; vel si id fieri nequeat, saltem voto; alioquin non est vera & sincera conuersio: verum hoc votum vel virtute in ipsâ contritione & amore continetur, vel inde manat. Vnde etiam patet non semper requiri votum expressum, sed interdum posse sufficere implicitum votum: vt si Catechumenus, iam Christi fidem edoctus, cum vera animi conuersione moriatur antequam instrui possit de baptismo, sine dubio saluus erit, & tamen nullum habuit desiderium baptismi explicitum, quem ignorauit, sed solum implicitum, quatenus generatim desiderauit adhibere omnia salutis remedia à Christo præscripta, vel eius madata seruare. Sic cap. 10. Actorum Familia Cornelij videtur iustificata ante expressum votum baptismi: nam Petrus adhuc nihil dixerat de baptismo, quando Spiritus sanctus cecidit super eos. Denique, Si quis iam instructus, statim esset moriturus, nec vllam opportunitatem baptismi esset habiturus, is non teneretur habere votum explicitum baptismi; quia non possit habere desiderium absolutum, sed solum conditionatû & inefficax; ad quod nemo obligatur: quia quando constat rem esse impossibilem, est inutile ad suum finem. Sed plura de hoc in Tractatu de Penitentia.

Votum baptismi debet esse, vel expressum.

Vel implicitum.

ARTI-